

PHONG CÁCH NGÔN NGỮ CHÍNH LUẬN

I. VĂN BẢN CHÍNH LUẬN VÀ NGÔN NGỮ CHÍNH LUẬN:

1. Tìm hiểu văn bản chính luận

Đọc 3 văn bản trong SGK / 96, 97 và trả lời câu hỏi.

2. Nhận xét chung về văn bản chính luận và ngôn ngữ chính luận:

a. Văn bản chính luận: có hai dạng:

- *Dạng viết:* tuyên ngôn, báo cáo, xã luận, bình luận
- *Dạng nói:* các bài diễn thuyết, phát biểu trong hội nghị, hội thảo, nói chuyện thời sự, . . .
- Chức năng cơ bản: tuyên truyền, cổ động, giáo dục thuyết phục người đọc, người nghe có nhận thức và hành động đúng.

b. Ngôn ngữ chính luận:

- Ngôn ngữ chính luận: mục đích trình bày ý kiến, bình luận, đánh giá một sự kiện, một vấn đề chính trị, một chính sách, chủ trương theo một quan điểm chính trị nhất định.
- Khái niệm “chính luận” hay “ngôn ngữ chính luận”, “Phong cách ngôn ngữ chính luận” thì dùng trong phạm vi trình bày quan điểm chính trị đối với một vấn đề nào đó.

* **Ghi nhớ:** (SGK / 99).

* **Luyện tập:** (SGK / 99)

BT1: Phân biệt khái niệm nghị luận và chính luận:

- Nghị luận là thao tác tư duy, là phương tiện biểu đạt, một kiểu bài làm văn trong nhà trường.
- Chính luận (nghị luận chính trị) là một phong cách ngôn ngữ độc lập với các phong cách khác.
- + Thao tác nghị luận được sử dụng ở tất cả các mọi lĩnh vực khi trình bày, diễn đạt, kể cả lĩnh vực văn chương, còn chính luận chỉ thu hẹp trong phạm vi trình bày quan điểm về vấn đề chính trị.

BT2: Đoạn văn sau thuộc phong cách chính luận vì:

- Dùng nhiều từ ngữ chính trị.
- Câu văn mạch lạc, chặt chẽ, tuy có thể dùng câu dài.
- Đoạn văn thể hiện rõ quan điểm chính trị về lòng yêu nước, đánh giá cao lòng yêu nước của nhân dân ta.
- Đoạn văn có lập luận chặt chẽ, có sức thuyết phục cao.

BT3: Hệ thống lập luận thể hiện trong văn bản “Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến”:

- Tình thế buộc chúng ta phải chiến đấu: vì địch muốn cướp nước ta (nên) ta phải kháng chiến. Vì ta cần bảo vệ đất nước.
- Vì tiến hành kháng chiến nên phải có đường lối chung: huy động mọi lực lượng, mọi phương tiện, chấp nhận hi sinh, chấp nhận gian lao. Chúng ta chiến đấu bằng tinh thần yêu nước và bằng các phương tiện có thể có trong tay.

- Niềm tin vào thắng lợi tất yếu của cuộc kháng chiến